

GEDOLA TESHUVA Yoma 86a/b

long version

Gedola Teshuva – Long Version

Finding Your Sugya

The **Long Version** begins on **Yoma 86a** with the words “אמר רבי חמא (בר) חנינא גדולה תשובה,” approximately seven lines from the bottom of the daf. The sugya continues onto 86b through the statement attributed to Shmuel bar Nachmani, ending with the words “ובשוב רשע מרשעתו (היו) יהיה.” From there, skip forward six lines and pick up with the words “תניא היה רבי מאיר.” Complete the sugya with the words “אלא ממנו.”

Suggested Breakdown

We have divided this sugya into ten sections, and we recommend learning it in 8-10 sessions with your chevruta. Each section could be learned on its own (except for 7 and 8, which build on each other). Feel free to pick just a few (and if you want

a much shorter sugya, check out the Short Session edition).

1. אמר רבי חמא (בר) חנינא גדולה תשובה שמביאה רפאות לעולם שנאמר ארפא משובתם אוהבם נדבה
2. רבי חמא (בר) חנינא רמי כתיב שובו בנים שובבים דמעיקרא שובבים אתם וכתיב ארפא משובתיכם לא קשיא כאן מאהבה כאן מיראה
3. רב יהודה רמי כתיב שובו בנים שובבים ארפא משובותיכם וכתיב (הנה) אנכי בעלתי בכם ולקחתי אתכם אחד מעיר ושנים ממשפחה לא קשיא כאן מאהבה או מיראה כאן על ידי יסורין
4. אמר רבי לוי גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד שנאמר שובה ישראל עד ה' אלהיך

Continue onto daf 86b:

5. אמר רבי יוחנן גדולה תשובה שדוחה את לא תעשה שבתורה שנאמר לאמר הן ישלח איש את אשתו והלכה מאתו והיתה לאיש אחר הישוב אליה עוד הלא חנוף תחנוף הארץ ההיא ואת זנית רעים רבים ושוב אלי נאם ה'

6. אמר רבי יונתן גדולה תשובה (שמקרבת) את הגאולה שנאמר ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב מה טעם ובא לציון גואל משום דשבי פשע ביעקב

7. אמר ריש לקיש גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כשגגות שנאמר שובה ישראל עד ה' אלהיך כי כשלת בעונך הא עון מזיד הוא וקא קרי ליה מכשול

8. איני והאמר ריש לקיש גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כזכיות שנאמר ובשוב רשע מרשעתו ועשה משפט וצדקה עליהם (חיה) יחיה לא קשיא כאן מאהבה כאן מיראה

9. אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן גדולה תשובה שמארכת שנותיו של אדם שנאמר ובשוב רשע מרשעתו (חיו) יחיה

Skip ahead 6 lines:

10. תניא היה רבי מאיר אומר גדולה תשובה שבשביל יחיד שעשה תשובה מוחלין לכל העולם כולו שנאמר ארפא משובתם אוהבם נדבה כי שב אפי ממנו מהם לא נאמר אלא ממנו

Hint Sheet for Yoma 86a/b

Yoma 86a: Gemara 1

Jastrow citation: Yoma 86a

This is a name	רבי חמה בר חנינה
Look up under גדול	גדולה
Look up as is and be sure to chase down the root!	תשובה
Root: בוא	שמביאה
ל + עולם	לעולם
Look up in Frank	שנאמר
Same root as רפאות	ארפא
מ + שובה + ם	משובתם
ם + אהב, Root: אהב	אוהבם
Root: נדב	נדבה
Look up as is, Aramaic entry, definition 3	רמי

Root: כתב	כתיב
Root: שוב	שובו
Look up under בן	בנים
Root: שוב	שובבים
מ + עיקרא, look up מעיקרא in Frank	דמעיקרא
"you" (m.pl.)	אתם
מ + שוב + ות + יכם	משובותיכם
Look up in Frank	קשיא
Look up in Frank	כאן
מ + אהבה	מאהבה
מ + יראה	מיראה
This is a name	רב יהודה
Look up as is	אנכי
Root: בעל	בעלתי
ב + כם	בכם

Root: לקח	ולקחתי
את + כם	אתכם
Look up as is	אחד
מ + עיר	מעיר
ו + שנים	ושנים
מ + משפחה	ממשפחה
Look up under יד	ידי
יסור + ין	יסורין
This is a name	רבי לוי
Root: נגע	שמגעת
look up as is	עד
look up as is	כסא
Root: כבוד	הכבוד
Look up as is	ישראל
Look up abbreviation in the back of Frank	ה'

אלהיך	אלוהי + ך, Look up under
-------	--------------------------

Yoma 86b: Gemara 2

Jastrow citation: Yoma 86b

This is a name	רבי יוחנן
Root: דחי	שדוחה
Root: עשי	תעשה
ש + ב + תורה, be sure to chase down the root!	שבתורה
אשה + ו	אשתו
ו + הלכה	והלכה
איתו + מ, Look up under	מאתו
Root: הוי	והיתה
ל + איש	לאיש
Look up as is	אחר
ה + ישוב, Root: שוב, this is a special ה that marks the beginning of a	הישוב

rhetoical question	
אל + ה	אליה
Look up as is	עוד
הלא + ה, here's that special question ה again	הלא
ה + היא	ההיא
ו + את	ואת
Root: זני	זנית
Root: רעי	רעים
Look up under רב	רבים
אל + י	אלי
Look up as is	נאם
This is a name	רבי יונתן
Precedes definite direct object; no translation	את
Root: בוא	ובא
ל + ציון	לציון

ו + ל + שבי	ולשבי
ב + יעקב	ביעקב
Look up as is	מה
משום, See שום ch.	משום
ד + שבי	דשבי
This is a name	ריש לקיש
Look up under גדול	גדולה
Look up under זדון, Root: זוד	שזדונות
Root: עשי	נעשות
"to him"	לו
Root: שגג	כשגגות
Look up in Frank as is	שנאמר
Look up in Jastrow as is	ישראל
Look up as is	עד
"Hashem," a substitute for the four-letter name of G!d	ה'

Look up under אלוה	אלהיך
Look up as כִּי	כי
Look up under אָה	הא
Same root as זדונות	מזיד
Look up as is	הוא
Indicator of emphasis, often untranslated, look up קא	וקא
From Frank: he calls it...; he designates it (by a certain term)	קרי ליה
Look up in Jastrow as is, Root: כשל	מכשול
Look up in Frank	איני
ו + ה + אמר	והאמר
Look up under זכות	כזכיות
על + "them" (plural masculine suffix)	עליהם
Root: חי	יחיה
Look up phrase in Frank	לא קשיא
Look up in Frank	כאן... כאן

מ + אהבה	מאהבה
מ + יראה	מיראה
This is a name	רבי שמואל בר נחמני
This is a name	רבי יונתן
שנה, look up under שנות + יו	שנותיו

Yoma 86b: Gemara 3

Jastrow citation: Yoma 86b

Hint sheet jumps forward approximately 6 lines to
"תניא היה רבי מאיר."

Look up in Frank	תניא
Root: הוי	היה
This is a name	רבי מאיר
ש + ב + שביל, in Frank?	שבשביל
Look up as is	יחיד
Root: מחל	מוחלין

ל + כל	לכל
Look up under כל	כל העולם כולו
Root: רפא	ארפא
מ + שובה + ם	משובתם
אהב, Root: אהב + ם	אוהבם
Root: נדב	נדבה
look up as is	כי
אפ + י	אפי
מן + ו	ממנו
מן + הם	מהם
Look up as is	אלא

Kra for Yoma 86a/b

Isaiah 59:20

A redeemer shall come to Zion, To those in Jacob who turn back from sin—declares the Lord.

ישעיהו נט:כ

וּבֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל
וְלְשָׁבִי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב
נְאֻם יְהוָה:

Jeremiah 3:1, 3:14, 3:22

¹ Saying: Behold, if a man divorces his wife, and she leaves him and marries another man, can he ever go back to her? Would not such a land be defiled? Now you have strayed with many lovers: can you return to Me?—says the Lord.

ירמיהו ג:

א לְאֹמֵר הֲיָשִׁיחַ
אִישׁ אֶת-אִשְׁתּוֹ
וְהִלְכָה מֵאִתּוֹ וְהִיְתָה
לְאִישׁ-אֲחֵר הֲיָשׁוּב
אֵלֶיהָ עוֹד הֲלוֹא תִנּוּף
תִּתְחַנֵּף הָאָרֶץ הַזֹּאת
וְאֵת זָנִית רַעִים רַבִּים
וְשׁוֹב אֵלַי נְאֻם-יְהוָה:

¹⁴ Turn back, wayward-

יז שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבְבִים
נְאֻם-יְהוָה כִּי אֲנֹכִי
בְּעַלְתִּי בְכֶם וְלָקַחְתִּי

turning children—declares the Lord. Since **I have espoused you, I will take you, one from a town and two from a clan, and bring you to Zion.**

²² **Turn back, wayward-turning children, I will heal your waywardness!** “Here we are, we have come to You, for You, O Lord, are our God!”

Ezekiel 18:27

²⁷ **And if a wicked person turns back from the wickedness that he he did and does what is just and right, he shall enliven his soul.**

אֶתְכֶם אֶחָד מֵעִיר
וּשְׁנַיִם מִמִּשְׁפָּחָה
וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם צִיּוֹן:

כב שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבְרִים
אֲרָפָה מְשׁוֹבְתֵיכֶם
הֲנִנוּ אֶתְנוּ לָךְ כִּי אַתָּה
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

יחזקאל יח:כז

כז וּבָשׁוּב רָשָׁע
מִרְשָׁעָתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה
וַיַּעַשׂ מִשְׁפָּט וּצְדָקָה
הוּא אֶת־נַפְשׁוֹ יַחְיֶה:

Ezekiel 33:13-20

¹³When I shall say to the righteous, that he shall surely live; if he trust to his own righteousness, and commit iniquity, all his righteousnesses shall not be remembered; but for his iniquity that he has committed, he shall die for that. ¹⁴Again, when I say to the wicked, your will surely die; if he turn from his sin, and does that which is lawful and right; ¹⁵if the wicked restore the pledge, give back that which he has robbed, follow the statutes of life, without committing iniquity; he will surely live, he will not die. ¹⁶None of his sins that he has committed will be remembered for him: he has done that which is lawful and right; he will surely live. ¹⁷Yet

יחזקאל לג:יג-כ

^{יג}בְּאָמְרִי לַצְדִּיק חַיָּה
יִחְיֶה וְהוּא־בְטַח
עַל־צְדָקָתוֹ וְעָשָׂה עֲוֹל
כָּל־צְדָקָתוֹ [צְדָקָתוֹ]
לֹא תִזְכָּרָה וּבְעוֹלוֹ
אֲשֶׁר־עָשָׂה בּוֹ יָמוּת:
^{יד}וּבְאָמְרִי לְרָשָׁע מוֹת
תָּמוּת וְשָׁב מִחַטָּאתוֹ
וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה:
^{טו}חָבַל יָשִׁיב רֶשֶׁע
גְּזֵלָה יִשְׁלַם בְּחֻקֹת
הַחַיִּים הֵלֵךְ לְבִלְתִּי
עֲשׂוֹת עֲוֹל חַיּוֹ יִחְיֶה
לֹא יָמוּת:
^{טז}כָּל־חַטָּאתוֹ
[חַטָּאתוֹ] אֲשֶׁר חָטָא
לֹא תִזְכָּרָה לוֹ מִשְׁפָּט

the children of thy people say,
The way of the Lord is unfair:
but it is their way that is unfair.
¹⁸When the righteous man
turns from his righteousness,
and commits iniquity, then he
will die in those. ¹⁹**But if a
wicked person turns from his
wickedness, and does that
which is just and right, he
will live.** ²⁰Yet you say, the way
of the Lord is unfair. O house
of Israel, I will judge you every
man after his ways.

Hosea 14:2-5

²**Return, O Israel, to the Lord
your God; for you have**

וְצַדִּיקָה עָשָׂה חַיּוֹ יְהוָה:
וְאָמְרוּ בְּנֵי עַמֶּךָ לֹא
יִתְכּוֹן דְּרֹךְ אֲדֹנָי וְהַמָּה
דְּרָכָם לֹא-יִתְכּוֹן:
^{יח} בְּשׁוֹב-צַדִּיק מִצַּדִּיקוֹתָו
וְעָשָׂה עוֹל וּמֵת בָּהֶם:
^{יט} וּבְשׁוֹב רָשָׁע
מִרְשָׁעוֹתָו וְעָשָׂה
מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה
עָלֵיהֶם הוּא יְהוָה:
^כ וְאָמַרְתֶּם לֹא יִתְכּוֹן
דְּרֹךְ אֲדֹנָי אִישׁ
כְּדֹרְכָיו אֲשַׁפוֹט אֶתְכֶם
בֵּית יִשְׂרָאֵל

הושע יד:ב-ה

^ב שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל עַד
ה' אֱלֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ

stumbled in your iniquity.

³Take with you words, and turn to the Lord: say to him, forgive all iniquity, and receive us graciously: so we will offer the words of our lips instead of calves. ⁴ Assyria shall not save us, no more will we ride on steeds; nor ever again will we call our handiwork our god, since in You alone orphans find pity!" ⁵ **I will heal their turning, generously will I take them back in love; for My anger has turned away from him.**

בְּעֹנֶוְנְךָ: ^ג קָחוּ עִמָּכֶם
דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל־ה'
אָמְרוּ אֵלָיו כָּל־תְּשׁוּאָה
עֲוֹן וְקַח־טוֹב וּנְשַׁלְמָה
פָּרִים שְׁפָתֵינוּ: ^ד
אֲשׁוּר לֹא יוֹשִׁיעֵנו
עַל־סוּס לֹא נִרְכָּב
וְלֹא־נֹאמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ
לְמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ
אֲשֶׁר־בָּךְ יִרְחַם יְתוֹם:
^ה אֲרַפָּא מְשׁוֹבְתָם
אֶהְיֶם נִדְבָה כִּי לֹשֵׁב
אִפִּי מִמֶּנּוּ:

